

Til lovforslag nr. L 55. Betænkning afgivet af Erhvervsudvalget den 10. december 1998

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om visse selskabers aflæggelse af årsregnskab m.v., lov om aktieselskaber, lov om anpartsselskaber, skattekontrolloven og forskellige andre love

(Tilpasning af dansk lovgivning som følge af euroens indførelse i en række andre EU-lande)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til økonomiministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Der er af økonomiministeren og nogle mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Venstres, Det Konservative Folkepartis, Centrum-Demokraternes, Det Radikale Venstres og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af økonomiministeren stillede ændringsforslag.

Flertallet er enig med erhvervsministeren i svaret på spørgsmål 2 til lovforslag nr. L 63 (forslag til bogføringslov), jf. L 63 - bilag 11, når det her hedder: »Jeg finder, at virksomhederne hurtigst muligt bør have mulighed for at afregne og foretage indberetninger i euro til offentlige myndigheder.«

Flertallet forudsætter på denne baggrund, at regeringen arbejder for snarest muligt at realisere denne målsætning.

Flertallet anmoder desuden regeringen om at give Folketinget en redegørelse for det samlede problemkompleks inden grundlovsdag 1999.

Et *mindretal* (Dansk Folkeparti og Fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det under nr. 1 stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling, men vil stemme for de af mindretallet under nr. 2 og 3 stillede ændringsforslag.

Efter mindretallets mening er lovforslaget overflødigt og ikke gennemarbejdet.

Økonomiministerens besvarelser af spørgsmålene fra Folketingets Erhvervsudvalg viser, at lovforslaget er en tom skal, idet myndighederne (tilsyns- og skatte- og afgiftsmyndighederne) slet ikke er klar til at modtage regnskaber i euro. Således skal der reelt ske tilbageregning til DDK i forhold til myndighederne i afgifts- og skattemæssige spørgsmål m.v.

Det naturlige havde været at indføje de foreslåede regler i forslaget til ny bogføringslov (L 63) samt derefter at gennemføre tilpasning af regnskabs-, tilsyns- og skatte- og afgiftslovgivningen i takt med, at de pågældende myndigheder er forberedt på at modtage indberetninger og afregninger i euro.

Hvis lovforslaget skal vedtages, bør det være med det af mindretallet stillede ændringsforslag om, at et regnskab kun kan aflægges i euro, hvis det er baseret på bogføring i euro. Det er uden mening at tillade regnskabsaflæggelse i euro, hvis den underliggende bogføring er ført i danske kroner, idet det bemærkes, at der selvfølgelig kan aflægges regnskab i DKK og samtidig angives de tilsvarende oplysninger i euro.

Mindretallet har intet imod, at det tillades at føre bogholderiet i euro, hvis dette er mest praktisk for virksomheden, og i sådanne tilfælde vil det selvfølgelig være rimeligt, at regnskabet også kan aflægges i euro. Derimod er det uden mening kun at aflægge regnskabet i euro, hvis bogholderiet føres i DKK.

Et tredje mindretal (Enhedslistens medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til forkastelse ved 3. behandling, men vil stemme for det af mindretallet under nr. 1 stillede ændringsforslag.

Ændringsforslag

Til § 1

Af et mindretal (EL), tiltrådt af et mindretal (DF og FP):

1) Nr. 1 affattes således:

»1. § 5 a affattes således:

»§5 a. I årsregnskaber, årsberetninger og koncernregnskaber samt halvårsrapporter m.v., der udarbejdes efter bestemmelserne i denne lov, skal beløbene anføres i danske kroner.

Stk. 2. De i stk. 1 omhandlede årsregnskaber m.v. kan suppleres med talmæssige oplysninger, der er anført i fremmed valuta til den omregningskurs, der gjaldt på balancetidspunktet. Omregningskursen anføres.«

Af et mindretal (SF):

2) I den under nr. 1 foreslåede affattelse af § 5 a udgår stk. 1, 2. og 3. pkt., og i stedet indsættes som nye punktummer:

»Et selskab må kun anføre beløb i euro, hvis de til grund liggende poster i bogføringen er registreret i euro. Dette gælder dog ikke koncernregnskaber, eller hvis de nødvendige oplysninger ikke kan fremskaffes fra andre virksomheder.«

3) I den under nr. 1 foreslåede affattelse af § 5 a indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Ved bekendtgørelse kan Erhvervs- og Selskabsstyrelsen tillade, at beløbene anføres i andre valutaer end de i stk. 1, 1. pkt., omhandlede. Et selskab må kun anføre beløbene i en af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen tilladt anden valuta, hvis denne er relevant for selskabet. Stk. 1, 2. og 3. pkt., finder tilsvarende anvendelse.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

Af økonomiministeren, tiltrådt af et flertal (S, V, KF, CD, RV og KRF):

Til § 8

4) I det under nr. 1 foreslåede § 20, 2. pkt., ændres »bogførings- og årsregnskabsloven« til: »bogføringsloven og årsregnskabsloven«.

»(Vedtages ændringsforslaget, foretages tilsvarende ændringer i det under § 4, nr. 1, foreslåede § 3 C, stk. 1, i skattekontrolløven og det under § 5, nr. 1, foreslåede § 55, 2. pkt., i lov om merværdiafgift (momsloven).)«

Til § 9

5) Før nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 4, stk. 6, ændres »§ 8, stk. 6« til: »§ 8, stk. 7.«

Til § 10

6) Nr. 2 udgår.

Ny paragraf

7) Efter § 14 indsættes som ny paragraf:

»§ 01

I lov om beregning af et nettoprisindeks, jf. lovbekendtgørelse nr. 529 af 10. juni 1990, foretages følgende ændringer:

1. § 1, stk. 2, ophæves.

2. § 2 affattes således:

»§2. Der indhentes hver måned oplysninger om detailpriser for et udvalg af varer og tjenester i en periode fastsat af Danmarks Statistik.

Stk. 2. De fornødne oplysninger om detailpriser på varer og tjenester tilvejebringes ved henvendelse til handlende m.v. Henvendelsen til handlende m.v. sker enten skriftligt eller ved personlig henvendelse til den handlende m.v. af en person bemyndiget hertil af Danmarks Statistik.«

3. I § 5, stk. 1, 2. pkt., ændres »kommunalbestyrelsen, henholdsvis Danmarks Statistik« til: »Danmarks Statistik.«

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Ændringsforslaget har til formål at sikre, at årsregnskaber efter årsregnskabsloven aflægges i danske kroner.

Ændringsforslaget indebærer, at virksomhederne skal aflægge årsregnskaber i danske kroner. Virksomhederne vil have mulighed for at supplere årsregnskabet med beløbsangivelser i fremmed valuta, men beløbene i danske kroner skal altid anføres.

Ændringsforslaget forventes ikke at have administrative, statsfinansielle eller miljømæssige konsekvenser.

Ændringsforslaget medfører, at der reelt ikke sker ændring i forhold til den nugældende bestemmelse i årsregnskabsloven. Ændringsforslaget medfører en øget administrativ belastning, idet et selskab, der vælger at aflægge regnskab i euro, også pålægges at aflægge regnskab i kroner.

Ændringsforslaget giver ikke anledning til yderligere bemærkninger end dem, der er anført med fremsættelsen af lovforslaget.

Med ændringsforslaget bliver § 5 a identisk med den nugældende bestemmelse bortset fra enkelte redaktionelle ændringer og præciseringer. Dog bibeholdes halvårsrapporterne i opregningen af omfattede regnskabsdokumenter, idet finansieringsanalyser (pengestrømsopgørelser) anses for en del af årsregnskabet, jf. forudsætningsvis årsregnskabslovens § 5, stk. 3.

Det er dermed et krav, at årsregnskabet altid skal aflægges i danske kroner. Der vil være mulighed for at supplere med beløbsangivelser i fremmed valuta, herunder euro, men beløbene skal uanset denne mulighed altid anføres i danske kroner.

Efter stk. 2 kan virksomheden oversætte de anførte beløb i danske kroner til beløb i fremmed valuta til balancetidspunktets kurs. Virksomheden kan dog også vælge at supplere med det bestemte omregnede beløbsangivelser, hvorved der som hovedregel vil kunne gives et mere præcist billede af beløbene i fremmed valuta, jf. hertil § 7, stk. 5, i forslag til bogføringslov (L 63), som blev fremsat den 28. oktober 1998 af erhvervsministeren.

Ændringsforslaget har til formål at sikre, at der er overensstemmelse mellem årsregnskabs- og bogføringsvalutaen, når årsregnskabet er i

fremmed valuta. Ændringsforslaget sikrer identitet mellem årsregnskabs- og bogføringsvalutaen i de tilfælde, hvor årsregnskabet aflægges i fremmed valuta, herunder euro. Aflægges årsregnskabet i danske kroner, er der ikke tilsvarende krav om identitet i forhold til bogføringsvalutaen, hvilket er i overensstemmelse med nugældende ret.

Ændringsforslaget vil i forhold til det oprindelige lovforslag i visse tilfælde kunne bevirke en øget administrativ belastning, idet der, når årsregnskab aflægges i euro, ikke længere vil være mulighed for at bogføre de til grund liggende poster i andre valutaer end euro. Vanskelighederne for den skatte- og afgiftsmæssige behandling vil være de samme som ved lovforslaget.

Til nr. 2 og 3

Med ændringsforslaget stilles der krav om identitet mellem den valuta, årsregnskabet aflægges i, og den valuta, som bogføringen føres i, når årsregnskabet aflægges i euro eller en af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen tilladt anden valuta.

Ofte ville selskabet imidlertid alligevel have haft samme valuta i årsregnskabet og bogføringen, da det typisk er den samme valuta, som er relevant i de to sammenhænge. Bestemmelserne i stk. 1 omfatter såvel årsregnskaber som koncernregnskaber.

I koncerner kan det være nødvendigt at omregne udenlandske dattervirksomheders regnskabs- tal til moderselskabets valuta. Et krav om, at de udenlandske dattervirksomheder skal bogføre i moderselskabets valuta er, imidlertid meget omkostningsfyldt. Det er uden nogen forholdsmæssig nytte, fordi omregningen ellers først ville blive foretaget i forbindelse med konsolideringen af koncernens årsregnskaber til koncernregnskabet. Tværtimod kan den påtvungne valuta være irrelevant for den pågældende virksomhed. Ligeledes kunne man komme i den situation, at danske dattervirksomheder, der anvender danske kroner som regnskabsmæssig valuta, i realiteten ville blive tvunget til at bogføre i euro, selv om det for disse virksomheder ikke ville være til nogen nytte. Derfor foreslås en undtagelse for koncernregnskaber i et nyt § 5 a, stk. 1, 3. pkt. De samme grunde, der er opregnet for at undtage koncernregnskaber, gælder også for værdiansættelse af kapitalandele i datter- og associerede virksomheder til regnskabsmæssig indre værdi

(equity-metoden) og for pro rata-konsolidering af andele i joint ventures. Navnlig for associerede virksomheder gælder det, at moderselskabet vanskeligt kan gennemtvinge et krav om bogføring i euro, endsi­ge få adgang til oplysningerne, hvorfor der også andre steder i lovgivningen er indføjet undtagelsesbestemmelser, der skal tilgodese disse forhold. Disse situationer dækkes også af det foreslåede nye punktum.

Det skal bemærkes, at hvis årsregnskabet aflægges i danske kroner, vil der stadig kunne bogføres i en anden valuta under de betingelser, der er givet i bogføringslovgivningen. Dette er i overensstemmelse med den nugældende retstilstand.

Af lovtekniske grunde er stk. 1 foreslået opdelt i to stykker, således at det nye stk. 1 omhandler danske kroner og euro, mens det nye stk. 2 omhandler andre valutaer. Også her er indføjet en modificerende bestemmelse i stil med 3. punktum i stk. 1.

Til nr. 4

Som bestemmelsen er formuleret, kan det lede til den opfattelse, at der er tale om én lov: bogførings- og årsregnskabsloven, og ikke som tilfældet er to love: bogføringsloven og årsregnskabsloven.

Til nr. 5

Der er alene tale om en konsekvensrettelse som følge af, at lovens § 8, stk. 5, ændres til § 8, stk. 6.

Til nr. 6

Ifølge § 1, nr. 8, i lovforslag nr. L 6 (om ændring af lov om banker og sparekasser m.v.) fremsat den 8. oktober 1998 ophæves § 7 g i lov

om banker og sparekasser m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 730 af 6. august 1996, som ændret ved § 2 i lov nr. 475 af 10. juni 1997, § 4 i lov nr. 414 af 26. juni 1998 og § 1 i lov nr. 491 af 1. juli 1998. § 1, nr. 8, i L 6 træder i kraft den 1. januar 1999. Konsekvensrettelsen i § 7 g fra ecu til euro er derfor overflødig.

Til nr. 7

Den hidtil gældende metode til korrektion for sæsonsvingninger, jf. lovens § 1, stk. 2, er i dag ikke hensigtsmæssig. Det forventes, at Eurostat på et tidspunkt vil udarbejde retningslinjer for eventuel korrektion for sæsonbestemte priser for beregning af EU-harmoniserede forbrugerprisindeks (HICP). Det vil i den forbindelse være en betydelig fordel, at en eventuel sæsonkorrektion sker efter samme metode i nettoprisindekset som i HICP.

Af hensyn til rettidigt at kunne levere prisindeks til Eurostat er det nødvendigt at fremrykke den hidtidige fastsatte indsamlingsperiode mellem den 15. og 21. i hver måned. Af hensyn til Danmarks Statistiks tilrettelæggelse af arbejdet og mulige fremtidige EU-regler på området, er det desuden uhensigtsmæssigt, at loven nævner en bestemt kalenderperiode, hvori prisindsamlingen skal foregå. Derfor foreslås en formulering af lovens § 2, stk. 1, uden fastsættelse af en bestemt kalenderperiode.

Endelig er indholdet af det nuværende § 2, stk. 2, vedrørende kommunalbestyrelsernes rolle forældet, idet Danmarks Statistik siden 1995 enten selv har indhentet priserne, eller priserne er blevet indhentet af prisindsamlere på vegne af Danmarks Statistik.

Samme begrundelse gør sig gældende for ændringen af § 5, stk. 1.

René Skau Johansen (S) Bjarne Laustsen (S) Ole Vagn Christensen (S)

Claus Larsen-Jensen (S) Frode Sørensen (S) nfm. Christine Antorini (SF) Sonja Albrink (CD)

Morten Helveg Petersen (RV) Frank Aaen (EL) Svend Erik Hovmand (V) Pia Larsen (V)

Kim Andersen (V) Mariann Fischer Boel (V) fmd. Pernille Sams (KF) Kirsten Jacobsen (FP)

Egil Møller (DF) Ole M. Nielsen (KRF)